

Beste mensen,

Bij het horen voorlezen van een een evangelie vult onze herinnering vaak aan (uit andere evangeliën) wat dit evangelie nu juist *niet* zegt. Andere (onbekende) details worden dan niet opgemerkt.

In mijn overweging ga ik op dit verschijnsel in en werk precies die verschillen tussen de 3 synoptische evangeliën uit. Als toepassing wijs ik op het eind naar de RK kerk, die zich m.i. ook in een woestijnsituatie bevindt. (trouwens ook de PKN, gezien de enquête, die onlangs is uitgeschreven)

De eerste lezing uit Genesis 9 verdient eigenlijk ook alle aandacht, maar dat zou een andere preek vereisen. Mocht iemand daarover iets willen lezen, dan kan ik een (oude) preek opsturen.

Goede zondag en vriendelijke groet

Hans

MARCUS 1

- 12 Onmiddellijk na zijn doop
drijft de geest Jezus uit,
de woestijn in.
- 13 En hij blijft in die woestijn, veertig dagen
door de dwarsdrijver uitgedaagd en uitgetest
te midden van wilde dieren,
en engelen dienden hem.
- 14 En toen Johannes was overgeleverd,
kwam Jezus Galilea binnen,
proclamerend het goede nieuws van God,
zeggend:
- 15 De tijd is vervuld
en het koningschap van God is nabij gekomen,
leef bewust, keer je om
en vertrouw je toe aan dat Goede Nieuws.

EERSTE ZONDAG VASTEN B

Genesis 9:1-15

Marcus 1:12-15

Bennekom 2015

Hoe is het u vergaan toen het evangelie vanmorgen werd voorgelezen? Het zou me niet verwonderen als sommigen van ons bij het horen van de eerste zin al gedacht hebben: Oh, dat verhaal ken ik al. Jezus ging veertig dagen vasten en werd toen door de satan bekoord om stenen brood te maken en zo... Maar met die te snelle reactie, horen we niet meer wat deze evangelist (Marcus) zelf te zeggen heeft, en nog minder wat hij weglaat, wat hij niet zegt. Laat staan dat we daar verder over nadenken! Ik zet daarom de verschillen met de twee andere evangeliën eerst even op een rijtje.

Marcus zegt niet dat Jezus ging vasten in die woestijn. Misschien deed Jezus dat wel, maar misschien ook niet. Marcus laat het in het midden. Wel zegt hij, dat Jezus daar verbleef te midden van wilde dieren. Dat is nu weer iets waar Matteüs en Lucas geen acht op slaan. Ook zegt Marcus niet – zoals de andere twee evangelisten argeloos schrijven - Jezus werd door de Geest naar de woestijn geleid. Hij gebruikt een veel sterker werkwoord: Jezus werd door de geest uitgedreven, weggejaagd, verbannen naar de woestijn. Daarmee creëert hij (Marcus) op deze eerste zondag van de veertigdagentijd een geheel eigen verhaal, anders ook dan wij gewend zijn en min of meer anders dan wij misschien verwachten.

Je zou kunnen zeggen: of Jezus dit nu wilde of niet, hij zag zich plotseling op die eenzame plek geplaatst. Hij is er blijkbaar niet terecht gekomen met heel pakket van kant-en-klare goede voornemens, bijvoorbeeld om rigoureuus te gaan vasten. Neen, je zou eerder zeggen: Hij besloot aandachtig en intens te gaan luisteren naar

wat de Geest hem zou ingeven. Vermoedelijk bad hij toen zoiets als: Eeuwige, wat wilt u dat ik hier doen zal? Want niet mijn wil, maar Uw wil moge geschieden.

Gelukkig kennen wij ook geen voorgeschreven reglement meer over hoe wij de veertigdagentijd zouden moeten doorbrengen. Ieder staat het tegenwoordig vrij om aan de voorbereiding-op-Pasen een eigen invulling te geven. Of misschien zeg ik dat zó toch niet goed, niet in overeenstemming met het evangelie van vandaag. Ik zou moeten zeggen: om een invulling te geven al naar gelang de Geest mij, ons zal ingeven.

Vandaag zou ook ons gebed kunnen zijn: Heer, hoe wilt u dat ik dit jaar invulling geef aan mijn veertigdagentijd?

De woestijn mag dan een oord van verschrikking zijn, die woestenij is evenzeer een plek van hoop, een plaats waar - Bijbels gezien - vaak een betere toekomst geboren wordt. Misschien hebt u ooit zelf het geluk gehad een woestijnperiode in uw leven - achteraf - te mogen ervaren als een nieuw begin, als de oorsprong van nieuw en gelukkiger bestaan. Mocht u die ervaring zelf kennen, wees daar dan heel zuinig op, want het is een waarachtig godsgeschenk!

Maar die wilde dieren dan? zult u wellicht vragen. Staan die dan niet voor voortdurende bedreiging en gevaar? Hoe kunnen we die nadrukkelijke vermelding anders verstaan?

Persoonlijk lees ik die scène liever als een weerspiegeling van Adam in het Paradijs. Jezus, die in vrede is en in harmonie met zijn omgeving, zelfs met (de anders zo) wilde dieren, terwijl attente engelen hem als de nieuwe Adam verzorgen en dienen. Zie ik maak alles nieuw.

Jezus beleeft de droom van de profeet Jesaja. Leeuw en lam, die samen grazen; een kind ze kan weiden. Het is een beeld dat de Messiaanse tijd aankondigt. Een tijd van hoop op een betere wereld, een wereld zonder geweld, een wereld in vrede

Met dat beeld voor ogen gaan wij de Veertigdagentijd in; geven wij er inhoud aan.

Wij zijn in deze woestijn niet alleen. Alle Christenen, heel de kerk is hier verzameld. Ja, de Rooms Katholieke Kerk zelf bevindt zich hier, op deze heilige plaats die de woestijn is. Mede door de secularisatie, door de bekende schandalen en de roep om verandering o.a. van de curie in Rome is zij, de Kerk, in een proces gewikkeld van vernieuwing en herinrichting. Niet alleen onze parochie, niet alleen het aartsbisdom of de Nederlandse kerkprovincie is er bij betrokken. Heel de Kerk in al haar gelederen is in het geding. Terecht dat wij zeggen: ook de Kerk zelf bevindt zich in de woestijn.

Nu kan men op twee manieren tegen dit noodzakelijke proces van veranderingen in de Kerk aankijken:

De ene manier is: zeggen dat dit proces een kwestie is van management. De voornaamste vraag, die we moeten oplossen, luidt dan: Hoe functioneert de kerk in de toekomst zo effectief mogelijk, financieel en ook anderszins?

De tweede manier is: er van uitgaan dat dit proces een *spiritueel* proces is. De kernvraag is dan een meditatief gebed. Heer van de Kerk, hoe wilt U, dat deze gemeenschap van mensen, uw Kerk, de toekomst tegemoet ziet?

Die laatste vraag is dezelfde, die we Jezus hoorde stellen in het woestijnverhaal van Marcus: Wat wilt U, dat ik doen zal? Uw wil geschiede!

Het is ook dezelfde vraag, die wijzelf stelden: hoe wilt U, dat wij deze tijd van bezinning en vernieuwing gaan invullen?

Moge dat spirituele proces van vernieuwing en verandering ons en heel de Kerk inspireren en begeleiden in deze veertigdagentijd. Moge het ons allen oproepen tot gebed en meditatie, tot ommekeer en tot nieuwheid van levenswandel.